

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

REKTOR

3/2014. (I. 27.) számú rektori utasítás¹ **az Eötvös Loránd Tudományegyetem belső kontrollrendszerével kapcsolatos** **vezetői nyilatkozatról**

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (továbbiakban: Egyetem) rektora a Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötete, a Szervezeti és Működési Rend (továbbiakban: SZMR) 5. számú melléklete, a Gazdálkodási Szabályzat (a továbbiakban: GSz) 59. § (3) bekezdés g) pontjában adott felhatalmazás alapján – hivatkozással az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. §-ban, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 11. §-ban, az SZMR 76. §-ban és a GSz 3. §-ban foglaltakra – az Egyetem FEUVE és belső kontroll rendszerével összefüggésben – a Nemzetgazdasági Minisztérium által elkészített útmutató alapján – az alábbiakat rendeli el:

1. §

- (1) A jelen utasítás hatálya kiterjed az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban álló személyekre, valamint az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (ideértve részönkormányzatokat is) és az Egyetemi Doktorandusz Önkormányzat tisztségviselőire.
- (2) A jelen utasítás keretében a decentralizált gazdálkodást folytató szervezeti egységek vezetői kötelesek az 1. melléklet szerinti nyilatkozatban értékelni az általuk irányított szervezeti egység belső kontrollrendszerének minőségét.
- (3) A nyilatkozatot tevő – a vezetői elszámoltathatóság követelményének megfelelően – az értékelés során áttekinti az elemek [kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, nyomon követési rendszer (monitoring)] kialakításának és működtetésének eredményességét, gazdaságosságát, hatékonyságát.
- (4) Fontos, hogy a szervezeti egység minden tevékenységére vonatkozóan szükséges megtenni a nyilatkozatot, nem csupán a pénzügyi folyamatok vonatkozásában.
- (5) Ha a szervezeti egységnél év közben változás történik a szervezeti egység vezetője személyében, vagy a szervezeti egység átalakul, megszűnik, a távozó vezető, illetve az átalakuló, megszűnő szervezeti egység vezetője köteles az 1. melléklet szerinti nyilatkozatot az addig eltelt időszak vonatkozásában kitölteni, és az új vezetőnek, illetve a jogutód szervezeti egység vezetőjének átadni, aki azt saját nyilatkozatához mellékeli.
- (6) Az 1. sz. melléklet szerinti nyilatkozat kitöltéséhez szóló útmutatót a 2. sz. melléklet szerinti kérdéssor tartalmazza az alábbiak szerint: az egyes kontrollrendszer-elemeknél feltüntetett, eldöntendő típusú, számozott kérdések jogszabályi kötelezettségen alapulnak (a jogszabályi hivatkozások zárójelben találhatóak); a táblázatokban minden kontrollrendszer-elemre vonatkozóan megtalálhatóak egyéb kérdések is (dőlt betűvel), amelyek a rendszerelemek értékelését támogatják, ezáltal a nyilatkozat megtételében nyújthatnak segítséget.

¹ Hatályon kívül helyezte a 4/2016. (II. 1.) számú kancellári utasítás. Hatályon kívül: 2016. II. 3. napjától.

- (7) A vezetői elszámoltathatósági nyilatkozat elkészítése vezetői felelősség, amelynek elkészítése nem delegálható tovább.

2. §

- (1) A decentralizált gazdálkodást folytató szervezeti egységek vezetői a nyilatkozatot minden év február 15-ig kötelesek megküldeni a rektornak. Amennyiben valamely területen vagy folyamatban hiányosságok voltak, illetve vannak, az adott vezető nyilatkozik arról, hogy ezeket milyen módon tervezték, illetve tervezik megszüntetni.
- (2) Az Egyetem rektora az összevont nyilatkozatot az éves költségvetési beszámolóval együtt küldi meg az irányító szervnek.

3. §

A jelen utasítást a 2/2010. (II. 3.) számú rektori utasítással a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés rendjéről az Eötvös Loránd Tudományegyetemen összhangban kell alkalmazni.

4. §

A jelen utasítás 2014. február 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2014. január 27.

Dr. Mezey Barna
rektor

1. melléklet a 3/2014. (I. 27.) számú rektori utasításhoz**NYILATKOZAT**

A) Alulírott, a önálló gazdálkodási joggal rendelkező szervezeti egység vezetője (költséggazdája) jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az előírásoknak megfelelően.....évben / időszakban az általam vezetett szervezeti egységnél gondoskodtam

- a belső kontrollrendszer szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,
- a szervezeti egység vagyongazdálkodásáról, használatába adott vagyon rendeltetészerű igénybevételéről, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználásáról,
- a szervezeti egység tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
- a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
- az intézményi számviteli rend betartásáról,
- arról, hogy a vezetők a szervezeti egység minden szintjén tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkezem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.

A vonatkozó jogszabályok belső kontrollrendszerre vonatkozó előírásainak az alábbiak szerint tettem eleget:

Kontrollkörnyezet:

Kockázatkezelési rendszer:

Kontrolltevékenységek:

Információs és kommunikációs rendszer:

Nyomon követési rendszer (monitoring):

Kijelentem, hogy a benyújtott pénzügyi elszámolások a jogszabályi előírások szerint a valóságnak megfelelően, átláthatóan, teljeskörűen és pontosan tükrözik a szóban forgó pénzügyi évre vonatkozó kiadásokat és bevételeket. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, valamint a 19/2008. (VII. 7.) számú rektori utasítás által előírt központi nyilvántartás teljeskörűségét az általam vezetett szervezeti egység vonatkozásában biztosítottam.

A belső ellenőrzéssel a jogszabályi előírásoknak megfelelően együttműködtem.

Kelt:

P. H.

.....
aláírás

B) Az A) pontban meghatározott nyilatkozatot az alábbiak miatt nem áll módomban megtenni:

Kelt:

P. H.

.....
aláírás

2. melléklet a 3/2014. (I. 27.) számú rektori utasításhoz**Útmutató a nyilatkozat kitöltéséhez**

1. Kontrollkörnyezet	
1.1. A szervezeti egység működési rendje naprakész? (Áht. 10. § (5); Ávr. 13. § (5))	IGEN-NEM
1.2. A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelő ellenőrzési nyomvonalak kialakításra kerültek, írásban rögzítettek? (Bkr. 6. § (3))	IGEN-NEM
1.3. A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelő munkaköri leírások kialakításra kerültek, írásban rögzítettek és azokat aláírták?	IGEN-NEM
1.4. Biztosított volt, hogy a szervezeti egység működésében a szakmai felkészültség, a pártatlanság és elfogulatlanság, az erkölcsi feddhetetlenség értékei érvényre jussanak, valamint a közérdek előtérbe kerüljön az egyéni érdekekkel szemben? (Bkr. 6. § (5))	IGEN-NEM
<p><i>Ajánlott az alábbi kérdések átgondolása a kontrollkörnyezet értékelése során:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>A fenti dokumentumok érintettek általi megismerése és megértése biztosított volt?</i> <i>A szervezeti célok teljesítéséhez szükséges erőforrások (humánerőforrás, eszközök, információ stb.) rendelkezésre álltak? Ha nem teljes körűen, akkor milyen intézkedéseket hajtottak végre a hiányosságok negatív hatásainak mérséklésére?</i> <i>A szervezeti egység céljainak teljesítésére vonatkozóan kialakításra került indikátorrendszer? Az indikátorrendszer tartalmazza az eredményesség, a gazdaságosság, a hatékonyság, valamint a megbízhatóság mutatóit?</i> <i>Biztosított volt az alkalmazottak képzettségi szintje és gyakorlata? Megfelelő kompetenciákkal rendelkeztek feladataik ellátásához? Ennek felmérése megtörtént? Amennyiben hiányosságok merültek fel ezeken a területeken, milyen intézkedések valósultak meg a problémák orvoslására?</i> 	
<i>Egyéb megjegyzés:</i>	
2. Kockázatkezelési rendszer	
2.1. A szervezeti egység vezetője működtetett kockázatkezelési rendszert ² ? (Bkr. 7. § (1))	IGEN-NEM
2.2. Megtörtént a szervezeti egység tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatok felmérése, megállapítása?	IGEN-NEM

² *kockázatkezelési rendszer*: olyan irányítási eszközök és módszerek összessége, melynek elemei a szervezeti célok elérését veszélyeztető tényezők (kockázatok) azonosítása, elemzése, csoportosítása, nyomon követése, valamint szükség esetén a kockázati kitettség mérséklése (Bkr. 2. § m))

(Bkr. 7. § (2))	
2.3. Meghatározták az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját? (Bkr. 7. § (2))	<i>IGEN-NEM</i>
<p><i>Ajánlott az alábbi kérdések átgondolása a kockázatkezelési rendszer értékelése során:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>A kockázatkezelési rendszer egyes elemeinek (kockázati tényezők meghatározása; kockázati események és azok bekövetkezési valószínűségének és a hatások meghatározása, elemzése; kockázati tűréshatár meghatározása; kockázatok rangsorolása; kockázatkezelési módszerek; nyomon követés, felülvizsgálat) működése biztosított volt?</i> • <i>A kockázatkezelési folyamatokért felelős személy(ek) kijelölése, támogatása megtörtént?</i> • <i>Meghatározták a kockázati tényezőket?</i> • <i>A kockázati eseményeket, azok valószínűségeit, valamint a kockázati események bekövetkeztekor a szervezeti egységre gyakorolt hatásokat meghatározták és elemezték?</i> • <i>Felmérték a korrupciós kockázatokat?</i> • <i>Nyilvántartották a kockázati tényezőket, valamint a kockázatokra vonatkozó információkat?</i> • <i>Meghatározták a szervezeti egység kockázati tűrőképességét („kockázati étvágy”)?</i> • <i>Rangsorolták a kockázatokat?</i> • <i>Felmérték az egyes kockázatkezelési módszerek (megszüntetés, áthárítás, kezelés, elfogadás) alkalmazásának lehetőségeit?</i> • <i>Meghatározták a maradványkockázatokat?</i> • <i>Biztosított volt a kockázati tényezők, kockázati események nyomon követése?</i> • <i>Ha a kockázatkezelési rendszerrel kapcsolatban hiányosságokat tártak fel (belső, külső ellenőrzés, vagy egyéb vizsgálat révén), megtették a szükséges intézkedéseket a probléma megszüntetése érdekében?</i> 	
<i>Egyéb megjegyzés:</i>	
3. Kontrolltevékenységek	
3.1. A kontrolltevékenységek részeként minden tevékenységre biztosított volt a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés? (Bkr. 8. § (2))	<i>IGEN-NEM</i>

<p>3.2. Biztosított volt a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítése vonatkozásában (ideértve a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is)? (Bkr. 8. § (2) a))</p>	<p><i>IGEN-NEM</i></p>
<p>3.3. Biztosított volt a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága? (Bkr. 8. § (2) b))</p>	<p><i>IGEN-NEM</i></p>
<p>3.4. Biztosított volt a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése? (Bkr. 8. § (2) c))</p>	<p><i>IGEN-NEM</i></p>
<p>3.5. Biztosított volt a gazdasági események elszámolásának (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés) kontrollja? (Bkr. 8. § (2) d))</p>	<p><i>IGEN-NEM</i></p>
<p>3.6. Biztosított volt a Bkr. 8. § (2) bekezdésének a), c) és d) pontjában felsorolt tevékenységek feladatköri elkülönítése? (Bkr. 8. § (3))</p>	<p><i>IGEN-NEM</i></p>
<p><i>Ajánlott az alábbi kérdések átgondolása a kontrolltevékenységek értékelése során:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>A szervezeti egység egészére vonatkozóan, a szervezeti célokat figyelembe véve kialakításra került kontrollstratégia?</i> • <i>A kontrollstratégiával összhangban és az ellenőrzési nyomvonalakat figyelembe véve, a szervezeti egység minden tevékenységére kialakításra és írásban rögzítésre kerültek a szükséges kontrolleljárások?</i> • <i>Ezek biztosították a kockázatelemzés során meghatározott maradványkockázatok kockázati tőrés határ alá csökkentését?</i> • <i>A kontrolltevékenységek kialakítása során figyelembe vették a belső kontroll standardokat?</i> • <i>A kontrolltevékenység lefolytatására vonatkozó kontrolldokumentáció tartalmazta a szükséges információkat?</i> • <i>A szervezeti egység külső felek részére juttatott írásbeli dokumentumai, illetve pénzügyi kötelezettségvállalást és teljesítést magában foglaló tevékenységei esetében biztosított volt a „négy szem” elvének (a tevékenység elvégzésének az azt elvégzőtől független másik személy által történő felülvizsgálata) érvényesülése?</i> • <i>Szervezeti, személyi változás esetén biztosított volt a feladatvégzés folytonossága?</i> • <i>A kialakított kontrollok működését vizsgálták eredményességi, gazdaságossági, hatékonysági és szabályszerűségi szempontból? A vizsgálatok tapasztalatait hasznosították?</i> 	

<i>Egyéb megjegyzés:</i>	
4. Információs és kommunikációs rendszer	
4.1. A szervezeti egység vezetője kialakított és működtetett olyan rendszereket, amelyek biztosították a megfelelő információk megfelelő időben való eljutását az illetékes szervezeti egységekhez, személyekhez? (Bkr. 9. §)	<i>IGEN-NEM</i>
4.2. A szervezeti egység eleget tett az Info tv-ben meghatározott, a közérdekű adatokkal összefüggő kötelezettségeinek?	<i>IGEN-NEM</i>
<i>Ajánlott az alábbi kérdések átgondolása az információ és kommunikáció értékelése során:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kialakították és írásban rögzítették a szervezeti egységen belüli, illetve a külső partnerekkel folytatott horizontális és vertikális kommunikációra vonatkozó szabályokat?</i> • <i>A mindennapi gyakorlatban megvalósult a megfelelő információáramlás?</i> • <i>Amennyiben probléma jelentkezett, biztosított volt a szervezeti egységen belüli infokommunikációs rendszer tapasztalatok alapján történő fejlesztése?</i> • <i>Biztosított volt a szervezeti egység működése során keletkezett és hozzá érkezett iratok nyilvántartásba vétele, tárolása, lekérdezése, adatvédelme és nyomon követhetősége?</i> • <i>Kialakították a szabálytalansági gyanú bejelentésére vonatkozó eljárásrendet? Biztosított a szabálytalansági gyanú kivizsgálása?</i> • <i>Biztosított volt a bejelentő-védelem?</i> 	
<i>Egyéb megjegyzés:</i>	
5. Nyomon követési rendszer (Monitoring)³	
5.1. A szervezeti egység vezetője gondoskodott a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követéséről (a továbbiakban: monitoring rendszer)? (Bkr. 10. §)	<i>IGEN-NEM</i>
5.2. Végeztek operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos nyomon követést? (Bkr. 10. §)	<i>IGEN-NEM</i>
5.3. Végeztek operatív tevékenységek keretében megvalósuló eseti nyomon követést? (Bkr. 10. §)	<i>IGEN-NEM</i>
5.4. A szervezeti egység vezetője együttműködött a belső ellenőrzéssel a jogszabályi előírásoknak megfelelően? (Bkr. 28. §)	<i>IGEN-NEM</i>

³ Bővebben lásd: <http://www.kormany.hu/download/6/c2/60000/Monitoring%20%C3%BAtmutat%C3%B3.pdf>

<p><i>Ajánlott az alábbi kérdések átgondolása a monitoring értékelése során:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Milyen folyamatba épített monitoring eszközöket, eljárásokat alkalmaztak⁴?</i> • <i>Milyen egyedi értékelés formájában megvalósuló monitoring eszközöket alkalmaztak⁵?</i> • <i>Ezek az eszközök elégségesek és megfelelőek voltak ahhoz, hogy a vezetés az elvárt mennyiségű és minőségű döntéstámogató információkhoz jusson?</i> • <i>Kivizsgálták a monitoring eljárások során észlelt problémák okait?</i> • <i>Megtették a szükséges intézkedéseket a monitoring eljárások során észlelt problémák megszüntetése érdekében (ideértve a belső, illetve külső ellenőrzések során feltárt problémák megszüntetését is)?</i> 	
<p><i>Egyéb megjegyzés:</i></p>	

A kérdéssorban használt rövidítések:

Bkr.	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
Áht.	Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
Ávr.	Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
Info tv.	Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

⁴ A folyamatba épített monitoring olyan rutintevékenységek összessége, ahol

- a figyelemmel kísérés és az értékelés az operatív működésbe beágyazott,
- gyakran valós idejű, de mindenképpen jellemzője a hiba bekövetkezése és az észlelés között eltelt rövid idő,
- a monitoringot végző személy maga is részt vesz az adott munkafolyamatban, vagy
- valamilyen felelőssége áll fenn azzal kapcsolatban,
- a munkafolyamatért felelős vezető kapja az információt (elsődlegesen).

⁵ Az egyedi értékelések formájában megvalósuló monitoring

- az operatív működést végző személyeken kívüli fél által valósul meg,
- általában – de nem feltétlenül – periodikusan ismétlődő (havi/negyedéves/éves), vagy ütemezett,
- az értékelő szervezetileg is elkülönül az operatív működéstől,
- az értékelés eredményének végső címzettje szervezeti egység vezetője.